† EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Abban az időben:

Akkor Jézust a Lélek a pusztába vezette, hogy megkísértse az ördög. Miután negyven nap és negyven éjjel böjtölt, végül megéhezett. Ekkor odament hozzá a kísértő, és ezt mondta:– Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy ezek a kövek változzanak kenyérré! Ő így válaszolt:– Meg van írva: *Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik*. Ekkor magával vitte az ördög a szent városba, és a Templom oromzatára állította, 6és így szólt hozzá:– Ha Isten Fia vagy, vesd le magad, mert meg van írva: *Angyalainak parancsol a te érdekedben, és ők tenyerükön hordoznak téged, hogy kőbe ne üsd a lábad*. Jézus ezt mondta neki:– Az is meg van írva: *Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet!* Majd magával vitte az ördög egy igen magas hegyre, és megmutatta neki a világ minden országát és azok dicsőségét, és ezt mondta neki:– Mindezt neked adom, ha leborulva imádsz engem. Ekkor így szólt hozzá Jézus:– Távozz, Sátán! Meg van írva ugyanis: *Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!* Ekkor elhagyta az ördög, és íme, angyalok jöttek, és gondoskodtak róla.

Mt 4,1-11

Kedves Testvérek!

Különös a mai Evangélium szövege. Ilyen töményen a Gonosz ritkán jelenik meg az írásban, talán csak a Jelenések Könyvében kap ilyen központi szerepet. Az Egyház nemcsak azért adja nekünk ezt a szöveget böjt első vasárnapjára, mert Jézus is böjtölt. Hanem azért is, mert így láthatjuk: a Sátán elleni küzdelem az életünkben a húsvéti titok fényében kerülhet a helyére, Krisztus halála és feltámadása ad nekünk erőt a lelki küzdelemhez.

Jó eséllyel közöttetek is vannak olyanok, akik a *Sátán* szó hallatán átkapcsoltatok arra a vágányra, hogy *nincs is személyes Gonosz, csak a jó hiányáról beszélhetünk*. Egy igehirdetésnek nem feladata, hogy a Gonosz személyes létével foglalkozzon, ez inkább a bibliaórára tartozik (egyébként erre lehet nyugodtan jönni, nagy teremben tartjuk, hely van bőven). Azt viszont mindannyian tapasztaljuk, hogy vannak olyan emberek, akik nem állnak egymással szóba. Tudjuk, hogy van, akit egy szenvedély, akár alkohol, akár más dolog úgy megkötöz, hogy az felülír minden mást, családi és baráti kapcsolatokat, munkahelyi feladatokat. Követtek el ellenünk olyan bűnöket, amiknek sebeit a mai napig hordozzuk. És van, amit mi követtünk el, és magunknak sem tudjuk megbocsátani.

Az ezekkel való foglalkozást nyugodtan hívhatjuk lelki küzdelemnek, a Gonosz elleni harcnak. És ennek az egyetlen járható útja, ha a Húsvét fényében nézünk rá a helyzetünkre.

Ebben a rövid szakaszban három névvel is nevezi az Írás a Gonoszt, három tulajdonságára, munkamódszerére utalva. Ha a nevét tudjuk, már közelebb jutunk ahhoz, hogy győzzünk fölötte, mint amikor egy betegségnél megvan a diagnózis, akkor könnyebb a terápiát elkezdeni. De először nézzük meg, hogyan is működik a Gonosz. Alapvetően azt látjuk a szentmise szövegeiben, hogy a Gonosz el akar minket különíteni Istentől, ennek háromféle módját

találjuk az édenkerti kísértés és Krisztus megkísértésének a történetében. Ezek egymással összefüggenek, egymást átjárják. El akar minket különíteni a Gonosz a mellénk adott társaktól, a valóságtól és Isten kegyelmétől.

Az első megnevezése a Gonosznak: az *Ördög*. Jézust a Lélek a pusztába vezette, hogy megkísértse az ördög. Ez a görög szó annyit jelent: *a Szétdobáló*. Az, aki az Isten által kialakított rendet szétdobálja, a kapcsolatokat megtöri. Ennek része az, hogy első lépésként izolál, elkülönít a számomra fontos, Istentől rendelt kapcsolataimtól. Nézzétek meg, az első kísértésnél is akkor támad, amikor az asszony egyedül van. Jézusnak is olyan állításokat mond, amiben Jézust magányos lényként kezeli: *vesd le magad … neked adom*.

Nem véletlen, hogy a feltámadásban kételkedő Tamás apostol, akinek megmarad a tanítványok közössége, megmenekül, és Júdás, aki egyedül marad, elveszik.

A második neve a Gonosznak: a *Kísértő*. Az, aki rettenetesen örülne, ha elbuknánk. Ehhez is az izolációs technikát veszi igénybe. Életednek egy részét úgy mutatja be, mint a teljes valóságot. Az egy fa gyümölcsének tiltása úgy jelenik meg, mint teljes étkezési tilalom. Nem tudom, kedves testvérek, szoktatok-e álmoskönyveket forgatni. Rém mulatságos dolgok vannak bennük. Hogy például fekete kutyával álmodni az szerencsét jelent-e, vagy belső erők ébredését, bivallyal álmodni sok munkára utal vagy arra, hogy nem kellett volna annyi töltött káposztát enni. De egyben minden álmoskönyv egyetért. Ha álmodban azt érzed, hogy vécére kell menned, és épp találsz egy vécét: akkor ne használd, mert az csapda.

Ilyen illúziókat hitet el velünk a Kísértő. Megmutat egy igaznak tűnő világot. *Olyanok lesztek, mint az Isten. … Vesd le magad.* Az angyalok majd elkapnak. Felépít bennünk egy olyan világot, ami igazából nincsen, ehhez mindössze tudatmódosító szereket kell használnunk. Vagy a valós világból kiragad egy részletet, és azt állítja be teljes igazságként. Hogy olyan nagy az én sérelmem, hogy azt meg kell torolni. Hogy olyan helyzet alakult ki, hogy nincs tovább.

A harmadik neve a Gonosznak az Evangéliumban a Sátán. A szó héber eredetű, ellenfelet, vádlót jelent. Az, aki Isten kegyelmétől akar elszakítani. Elhiteti, hogy az a bűn, amit magadnak sem tudsz megbocsátani, az olyan, hogy az Isten sem fogja. Vagy azt a sérelmet, amit más okozott neked. Kiszakít Isten kegyelmének a valóságából. Úgy vádol, úgy mutatja be a vádat, mintha az máris ítélet lenne. *Elnézést, Virág elvtárs, ez az ítélet*, emlékezhettek sokan erre a mondatra. Így működik a Sátán: el akarja hitetni, hogy a vádja a teljes igazság, így egyben az ítélet is.

Ahol tehát azt látjuk, elszigetelődünk mi vagy valaki a környezetünkben a társaktól, hogy valaki részigazságokat nagyít fel vagy egy fiktív univerzumban él, vagy nem számol Isten kegyelmével a saját vagy mások bűnei kapcsán, akkor azt nyugodtan mondhatjuk a Gonosz munkájának.

És miért mondhatjuk azt, hogy a Gonosz elleni küzdelemhez a húsvéti titkot kell segítségül hívjuk? Mert Jézus vállalta az emberektől és az Atyától való elhagyatottságot, hogy nekünk

közösségünk lehessen egymással és Vele. Most az Atya jobbján ül, és közbenjár értünk - nem vagyunk egyedül! Jézus még egy jogosan kivégzett gonosztevővel is közösséget vállalt a kereszten. A hamis vádat és az ítéletet elszenvedte, és így megváltott minket. Minden adósságunk - és ellenfeleink minden adóssága is oda van szegezve a keresztfára. Ez a teljes igazság. Nem az, hogy te sem bocsáthatod meg magadnak azt a vétkedet, ami olyan régóta bánt. Nem az, hogy egyedül vagy, hogy elhagyott vagy! Ahogy Aranyszájú Szent János fogalmaz a húsvéti beszédében, melyet majd a feltámadási körmenet végén hallunk:

Ne keseregjen senki bűnei miatt, mert felragyogott a sírból a bocsánat! Ne féljen senki a haláltól, mert megszabadított minket az Üdvözítő halála! Hatalma alá hajtotta és megsemmisítette a halált. Leszállt az alvilágra és kifosztotta az alvilágot. Keserűséget okozott neki, mikor az megízlelte az Ő testét. Erre célzott Izajás, amikor felkiáltott s mondta: „Az alvilág elkeseredett amikor ott lent megjelentél!" Elkeseredett, mert vereséget szenvedett. Elkeseredett, mert szégyenben maradt. Elkeseredett, mert halálos sebet kapott. Elkeseredett, mert fogságba esett. Zsákmányul ejtette a testet és az Istennel találkozott. Zsákmányul ejtette a földet és az ég állt előtte. Zsákmányul ejtette azt, amit látott, s elbukott a miatt, amit nem látott. „Halál, hol van a te győzelmed? Alvilág, hol a te fullánkod?" Feltámadt Krisztus és lebuktak a gonosz lelkek. Feltámadt Krisztus és örvendeznek az angyalok. Feltámadt Krisztus és diadalmaskodik az élet. Övé a dicsőség és a hatalom most és mindenkor és örökkön örökké! Ámen."